

NEDELJA

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave
Autor: Dušan Daković

POLITIKA VS POSLOVI

NOVI ISKORAK
U IZDAVAČKOJ DELATNOSTI NNKS
PUBLIKACIJA

Београд, 2015.

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Analiza: Šta nosi otvaranje naftnog sektora Irana?.....OVDE
- Šta obuhvataju sankcije Zapada protiv Irana?.....OVDE
- Petrobras zatvara rafineriju u Japanu.....OVDE
- Chevron prodaje ideo u australijskom prerađivaču nafte.....OVDE
- Helge Lund vrbovao dva ključna menadžera iz svoje nekadašnje kompanije, Statoil.....OVDE
- OMV: Smenjenom čelniku Roissu 4,46 miliona evra za rad u 2014.....OVDE
- Četiri žrtve požara na meksičkoj naftnoj platformi.....OVDE
- Meksiko - Veliko interesovanje uoči prve aukcije za istraživanje nafte.....OVDE
- Studija: Zašto je potrebno hitno osloboditi izvoz američke nafte?.....OVDE

GAS:

- Pad dobiti Gasproma po RAS-u od 70% u 2014.....OVDE
- Ukrajina prihvatila novi sporazum o gasu sa Gaspromom - cena 248\$.....OVDE
- Gasprom platio partnerima u Južnom toku milijardu dolara za njihove udele.....OVDE
- Na leto rekordan izvoz ruskog gasa na zapad Evrope?.....OVDE

REGION:

- Bez izmene Strategije prostornog uređenja nema eksploatacije nafte u Jadranu.....OVDE
- Zoltán Áldott reizabran na čelo Ine - mandat njemu i upravi godinu dana.....OVDE
- Vrdoljak: MOL čeka povratak HDZ-a na vlast?.....OVDE

Crude Oil Brent April 02 2015 2100 GMT (closed) - \$55.21 - Livecharts.co.uk

Analiza: Šta nosi otvaranje naftnog sektora Irana?

LONDON, TEHERAN - Nakon postizanja okvirnog dogovora između Teherana i Zapada u četvrtak o iranskom nuklearnom programu, analitičari naftnog sektora pokušavaju da odgovore na pitanje u kojoj meri i kojim tempom će se zapadne kompanije vratiti u ovu državu koja poseduje deset odsto ukupnih globalnih rezervi nafte i bezmalo petinu svetskih rezervi gasa, manje jedino od Rusije. Sami naftni kolosi za sada odbijaju da komentarišu ovu temu, a mišljenja eksperata se razlikuju.

Analitičar Sanford C. Bernstein & Co. Oswald Clint, smatra da se radi o vrlo atraktivnoj meti za Big Oil, dok Robin Mills, iz konsultantske firme Manaar Energy, koji je sarađivao sa Shell-om u Iranu kaže da odgovor zavisi od uslova koje bude ponudio Teheran. Jason Bordoff, bivši zvaničnik Bele kuće koji je bio uključen u izradu sankcija protiv Irana, a sada je predavač na Columbia univerzitetu, smatra da su Iranu potrebne investicije između 50 i 100 milijardi dolara da bi povećao proizvodnju na preko dva miliona barela na dan. Kaže da su stoga uslovi koju budu nuđeni stranim kompanijama bitni i podseća da su evropske kompanije napuštale projekte u toj zemlji i pre sankcija, zbog nepovoljnih ugovora. Iran je ranije inostranim kompanijama nudio tzv. buy-back ugovore, kojim ih je plaćao kao podugovarače na kraće rokove. Kompanije su se žalile da ovi ugovori na pet do sedam godina nisu omogućavali odgovarajući povraćaj investicija.

Sadašnji ministar nafte Irana, Bidžan Namdah Zanganeh je najavio nove, atraktivnije uslove, nazvane „Iranski naftni ugovor“. Konsultanti i pravnici koji su proučili novi ugovor složni su da su uslovi bolji i „slični ugovorima o podeli proizvodnje koje nude UAE i irački Kurdistan“. Pojedini analitičari, međutim, smatraju da novi uslovi možda neće biti dovoljni da privuku investicije, jer se situacija na globalnoj mapi „dramatično promenila od poslednjih dogovora Irana sa evropskim naftnim velikanima krajem devedesetih. Iran sada mora da se nadmeće sa Irakom, Meksikom i drugim zemljama koje su se otvorile stranim investitorima, kaže Jase Elguindi, analiričar konsultantske kuće Medley Global Advisors. Homajun Falakšahi, ekspert za Bliski istok u konsultanskoj firmi Wood Mackenzie, navodi da sadašnja cena nafte od 50\$ primorava kompanije da se usmere na investicije koje obezbeđuju jači povrat sredstava i dodaje da je Iran sada u znatno slabijoj situaciji nego što je bio ranije. FuelFix.com

Šta obuhvataju sankcije Zapada protiv Irana?

LONDON - Reuters daje pregled ključnih sankcija koje su napetane sa Zapada Iranu praktično od napada na američku ambasadu u Teheranu 1979. na ovamo i ukazuje da će za neke od njih biti potrebno vreme da se povuku, čak i posle postizanja dogovora:

- Amerikancima je zabranjeno investiranje, kao i direktna ili indirektna trgovina sa iranskim naftnim sektorom, vladom Irana ili pojedincima vezanim za naftni sektor Sankcije prete i finansijskim institucijama koje rade novčane transakcije u korist iranske državne naftne kompanije. Prekršiocima prete visoke novčane kazne i čak zabrana isključenja iz dolarskog bankarskog sistema.
- EU sankcije takođe zabranjuju bilo kakve poslove sa iranskim naftnim sektorom, kao i energetskim sektorom u celini. Evropskim kompanijama i pojedincima zabranjen je uvoz i/ili transport i iranskog gasa, učešće u gradnji naftnih tankera za tu zemlju ili iznajmljivanje tankera, kao i skladištenje naftnih i petrohemijskih proizvoda.
- Iran je takođe izložen izuzetnim preprekama u transportu nafte i osiguranju tovara.

PRAVO IME NA PRAVOM MESTU

Tamo gde hiljade Beograđana svakodnevno prolaze na putu ka poslu ili kući.
Tamo gde stotine dostavnih vozila prolaze kako bi spojili kupce i prodavce.
Tamo gde mnoge porodice žure u šetnju kraj reke.
Tamo gde najznačajnija saobraćajnica spaja Istok i Zapad grada.
Tamo gde je srce Novog Beograda, na auto putu, između Sava Centra i Arene!

**Tamo vas čeka nova NIS Petrol benzinska stanica Sava.
Dobro došli!**

 NIS
PETROL
TAMO GDE I TI

Petrobras zatvara rafineriju u Japanu

TOKIO - Brazilski Petrobras saopštio je u ponedjeljak da zatvara svoju rafineriju nafte na japanskom ostrvu Okinava. Kompanija je prethodno pokušala da proda ovu rafineriju koju je kupila 2011. godine, ali nije bilo zainteresovanih. Kako navode insajderi u ovom sektoru naftne privrede, razlozi nezainteresovanosti tržišta su mali kapacitet rafinerije Nishihara od 100.000 barela na dan i činjenica da prerađuje samo skupu naftu za lokalno tržište. Petrobras je saopštio da će pre zatvaranja nastojati da u saradnji sa lokalnim vlastima reši rupu koju će na tržištu derivata Okinave stvoriti zatvaranje jedine rafinerije. **Reuters**

Chevron prodaje udeo u australijskom prerađivaču nafte

SIDNEJ - Američki Chevron dogovorio je prodaju svog udela od 50% u australijskom prerađivaču nafte i distributeru goriva Caltex Australia. Caltex, koji prerađuje godišnje preko 70 miliona barela iz uvoza, saopštio je da izlazak Chevrona neće ugroziti njegove pozicije, jer je više investitora zainteresovano da preuzme deonice američkog majorsora. Kompanija poseduje dve rafinerije nafte, u Sidneju i Brizbejnu. Chevron je objasnio da je prodaja deo njegove politike povremenog razmeštanja svoje poslovne strategije. Cena posla nije saopštena. **Bloomberg**

Helge Lund vrbovao dva ključna menadžera iz svoje nekadašnje kompanije, Statoil

LONDON - Novi čelnik naftne kompanije BG Group, Helge Lund, vrbovao je dva menadžera iz svoje bivše firme, norveškog Statoila, za ključne pozicije u britanskoj grupaciji koju sa ovim timom planira da brzo izvuče iz krize proizvodnje i finansija, piše u ponedjeljak **Reuters**. Kathie Jackson postavio je na mesto

potpredsednika BG za globalnu strategiju i razvoj poslova, a Toma M. Eidea na čelo generalnog saveta BG-a. Lund, koji je 9. februara preuzeo kormilo BG-a, kao treći izvršni direktor kompanije u isto toliko godina njenog rada, ima zadatak da izvuče britanskog naftaša iz krize u koju je zapao sa padom cena nafte, proizvodnim problemima na svojim poljima u Egiptu i u novi projektima u Australiji i Brazilu. On je prethodnih deset godina sa uspehom rukovodio Statoilom da bi lane saopštio da odlazi iz te kompanije.

OMV: Odlazećem čelniku Roissu 4,46 miliona evra za rad u 2014.

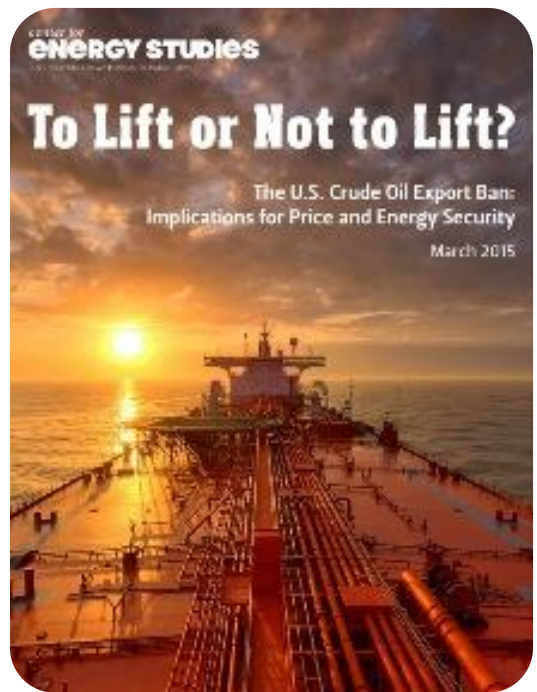
BEČ - Austrijska naftna i gasna kompanija OMV isplatiće svom odlazećem glavnom izvršnom direktoru Gergardu Roissu rekordnih 4,46 miliona evra na ime ukupnih prihoda za 2014. godinu, javio je u sredu portal *FriedlNews*. OMV je prošlog petka izabrao Rainera Sellea za naslednika Roissa, čiji je mandat prošle godine skraćen za dve godine, zbog nedovoljno dobrih poslovnih rezultata kompanije. Novi čelnik

OMV-a, koji preuzima dužnost 1. jula, po struci je hemičar, a od 2009. godine bio je na čelu nemačke gasne firme Wintershall. Američki portal *Rigzone* prenosi ocene analitičara da je Selle naklonjen saradnji s Rusijom, gde OMV decenijama unazad ima dobre poslovne odnose sa Gazpromom.

Studija: Zašto je potrebno hitno osloboditi izvoz američke nafte?

HJUSTON - Rice univerzitet iz Hjustona izračunao je u najnovijoj studiji da bi ukidanje embarga na izvoz američke sirove nafte bilo višestruko ekonomski i politički korisno i rezultiralo direktnim uvećanjem američkog BDP-a za do 47 milijardi dolara (posredno do 170 mlrd) i otvaranjem do 240.000 radnih mesta (posredno do 859.000) u narednih 15 godina. U studiji, koja predstavlja novi pritisak na administraciju predsednika Obame da ukine embargo iz 1975, navodi se da je ta mera između ostalog oborila cenu američke lake WTI nafte, jer proizvedene količine nadmašuju kapacitete domaćih rafinerija, a nemaju mogućnost plasmana na drugim tržištima. Za do deset dolara jeftiniji barel WTI, u odnosu na Brent i druge repere na tržištu, destimuliše investiranje u američki upstream sektor, konstatuju autori studije. Izlazak WTI na svetsko tržište podigao bi cenu kvalitetnije američke nafte i samim tim, uz neposredni izvozni finansijski efekat, podstakao investicije u proizvodnju nafte u SAD. Studija na kraju ističe i da bi izvoz američke nafte stabilizovao prilike na globalnom tržištu i smanjio opasnost naglih kolebanja cena ove sirovine. *API*

Četiri žrtve požara na meksičkoj naftnoj platformi

MEKSIKO SITI - Četvorica radnika meksičke naftne kompanije Pemex poginuli su u požaru koji je izbio na jednoj platformi u južnom delu meksičkih voda Meksičkog zaliva. **Bloomberg** je od jednog neimenovanog predstavnika Pemex-a saznao da se radi o platformi Abkatun na kojoj je primana sirova nafta proizvedena na drugim mestima i iz nje izdvajan prirodni gas. Vatra je izbila u sredu ujutro i pored četiri žrtve još 16 ih je povređeno, od kojih su dvojica životno ugroženi. Za sada nije poznat uzrok nesreće.

Meksiko - Veliko interesovanje uoči prve aukcije za istraživanje nafte

MEKSIKO SITI - Više od 40 naftnih kompanija platilo je ulazak u bazu geoloških podataka za područja za istraživanje nafte uoči prve aukcije koju 76 godina posle nacionalizacije naftne privrede organizuje u julu vlada Meksika. Eksperti međutim ukazuju da će se pravi efekti ovog interesovanja, iskazanog za apstrim poslove u Meksiku uprkos niskim

cenama nafte, znati tek kada ponude budu. Prva aukcija, u julu, biće za eksploatacione blokove, a u septembru za otkrivena naftna polja. Meksiko je denacionalizovao naftnu privredu suočen sa tehnološkim i finansijskim ograničenjima nacionalne kompanije Pemex, koja dnevno proizvodi za budžet te države nedovoljnih 2,3 miliona barela sirove nafte. Prvi tender, raspisan prošlog decembra, nudi za istraživanje najatraktivnija područja ispod plitkih voda Meksičkog zaliva, gde se trenutno proizvodi gro meksičke nafte. U aprilu će biti raspisan tender za stara polja, u koja je potrebno novom tehnologijom izvaditi preostale količine nafte i gasa. Kasnije tokom godine planirani su tenderi za otkrivena polja u dubokom podmorju, sa ultra-teškom naftom i za nekonvencionalne izvore, poput uljnih i gasnih škriljaca. **Wall Street Journal**

Na leto rekordan izvoz ruskog gasa na zapad Evrope?

OSLO - Izvoz ruskog gasa u Zapadnu Evropu mogao bi na leto dostići rekordan nivo, pokazuju analize sastavljene na osnovu narudžbi kompanija koje žele da iskoriste niske cene tog energenta indeksirane za kretanja cena nafte, javlja u četvrtak Reuters. Najveće evropske energetske kompanije su zbog toga odložile za drugi kvartal ove godine kupovine planirane tokom zime, čekajući da gas dodatno pojeftini. Prema podacima Reutersovog finansijskog desktopa *Reuters Eikon*, od 1. januara smanjenje narudžbi gasa iz Rusije smanjeno je za jednu četvrtinu, da bi poraslo od 5. marta na ovamo. Da bi količine uskladištenog gasa u Evropi dostigle potreban nivo uoči naredne zime, kupci bi trebalo da od aprila do septembra uvezu oko 65 milijardi kubika ruskog gasa, navode analitičari agencije. Prevedeno na dnevni nivo, to iznosi oko 350 miliona kubika, 70% iznad proseka od 201 mil.m³/d između oktobra i marta. Reuters navodi da se ovakav trend nikada ranije nije događao u letnjim mesecima, pa postavlja pitanje hoće li Gasprom moći da ispuni želje svojih glavnih klijenata. To bi zahtevalo od Rusije da podigne obim transporta preko Ukrajine na nivoe poslednji put zabeležene krajem 2013., pre izbijanja sukoba u toj zemlji.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Ukrajina prihvatila novi sporazum o gasu sa Gaspromom - cena 248\$

MOSKVA, KIJEV - Ukrajina je potpisala novi sporazum o kupovini ruskog gasa u naredna tri meseca po ceni od 248 američkih dolara za kubni metar, saopštilo je u četvrtak ukrajinsko Ministarstvo energetike. Osim cene, sporazumom su produženi svi drugi uslovi tzv. "zimskog paketa" koji je 1. aprila istekao između ukrajinskog Naftogasa i ruskog Gasproma, preneo je *Reuters*. Sporazum predstavlja "pobedu" ekonomskih odnosa između Naftogasa i Gasproma u odnosu na političke, izjavio je ukrajinski ministar energetike Volodimir Demčišin. Prethodno je premijer Rusije Dmitrij Medvedev potpisao u sredu ukaz kojim se Ukrajini produžava popust na gas od 1. aprila do 30. juna za iznos izvozne takse, odnosno do 100 dolara. Ruski predsednik Vladimir Putin podržao je u utorak, uoči isteka ugovora o gasu za zimski period, predlog o produženju važenja niže cene gasa Ukrajini i tokom drugog tromesečja.

Pad dobiti Gasproma po RAS-u od 70% u 2014.

MOSKVA - Neto dobit Gasprom, mereno ruskim računovodstvenim standardima (RAS), pala je u prošloj godini za 70%, na 189 milijardi rubalja (3,3 mlrd.\$), sa 628 mlrd RUB u 2013., saopšteno je u ponedjeljak iz ruske kompanije. Profit po RAS-u ne uključuje rezultate Gaspromovih podfirmi, poput naftne kompanije Gasprom njeft i služi kao osnova kompaniji za izračunavanje visine dividende, napominje **Reuters**. Razlog loših finansijskih rezultata Gasproma je, kako se navodi, gubitak na kursnim razlikama, odnosno padu vrednosti rublje u odnosu na dolar. Ovakav bilans mogao bi oboriti dividendu akcionarima na oko dve rublje po deonici, naspram 7,2 RUB godinu dana ranije, jer Gasprom obično 25 odsto ostvarenog domaćeg profita isplaćuje svojim akcionarima, piše **Bloomberg**. Portparol kompanije je preko telefona, doduše, rekao da će predlog za dividendu biti donet tokom aprila. Agencija, međutim, dodaje da je vlada Rusije, većinski deoničar Gasproma, procenila da bi njene dividende mogle pasti na oko 5,2 RUB po akciji, kako stoji u revidiranom budžetu podnetom parlamentu 16. marta.

АДИДИЗЕЛ
АДИТИВИРАНИ ЕВРОДИЗЕЛ ПОСЛЕДЊЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ

Ове зиме
сва ваша возила
радиће беспрекорно.

У постојеће пет адитива, једним од **АдиДизел** се још два специјална адитива за ниске температуре (један за нискотемпературно својство, други за разблаживање глицерина на температурама испод 0 степена) и провентурирани нискометан и још један инхибитор и до 25 мјас 25 степена Целзијуса.

Ови зимски адитиви додају се гориву по посебној процедури, на температурама од 50 и више степена, у **NAFTACHEM** стандардни аутоматски самонапопуњавајућем систему за адитивирање.

NAFTACHEM

www.naftachem.rs

Gasprom platio partnerima u Južnom toku milijardu dolara za njihove udele

MOSKVA - Gasprom je obelodanio, zajedno sa finansijskim izveštajem za 2014., da je isplatio oko milijardu dolara, tačnije 56,12 mlrd rubalja, partnerima u napuštenom projektu Južni tok, za njihove udele u kompaniji „South Stream Transport“, koja je trebalo da realizuje ovaj posao. Kako je prenela agencija **Interfax**, tu sumu podelili su za svoje udele u kompaniji italijanski ENI (20% udela), francuski EDF i nemački Wintershall (po 15%). Gasprom je krajem decembra objavio da je dogovorio taj posao, ali cena nije bila saopštena. U odsustvu pojašnjenja, analitičari pretpostavljaju da će kompanija registrovana u Holandiji, sada u 100-procentnom vlasništvu Gasproma, preuzeti posao gradnje projekta Turkish stream, u načelu dogovorenog gasovoda između Rusije i Turske.

SAMO NA EKO PUMPAMA

**VIŠE KILOMETARA,
MANJE GORIVA!**

Nova generacija EKO goriva

EKO pumpe, u skladu sa potrebama vozača u Srbiji, uvode još jednu inovaciju u vidu nove generacije **EKONOMY** goriva, kreiranih da omogućе prelazak više kilometara, uz manju potrošnju goriva. Uz pomoć nove generacije goriva, naši korisnici mogu uštedeti i do 4% prilikom svakog sipanja goriva, što predstavlja uštedu do 2 litra goriva pri punjenju rezervoara*.

4% uštede
na ukupnu količinu sipanog goriva

*kalkulacija je bazirana na primeru sipanja u iznosu od minimum 50 litara. Porede se učinak običnog goriva i učinak istog tog goriva obogaćenog specijalnim aditivima koji se nalaze u **EKONOMY** bezolovnom benzinu i **EKONOMY** evro dizelu.
Izvor: TOTAL ACS France.

EKONOMY fuels

REGION

Slobodna Dalmacija: Bez izmene Strategije prostornog uređenja nema eksploatacije nafte

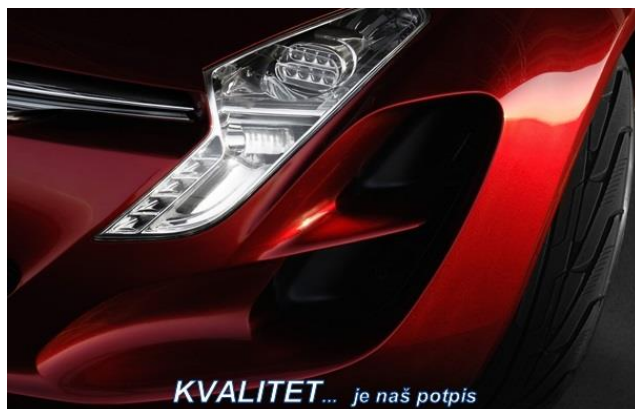
RIJEKA - *Slobodna Dalmacija* piše da će, u slučaju pronalaženja polja nafte i gasa u Jadranu, država morati da menja Strategiju prostornog uređenja kako bi legalizovala proizvodnju ugljovodnika. Tu strategiju donosi Sabor, a svi planovi nižeg reda moraju s njom da budu usklađeni, odnosno županije, gradovi i opštine moraće da menjaju svoje prostorne planove. Drugim rečima, istraživanje je dozvoljeno, ali sama proizvodnja mora biti definisana unutar prostornih planova.

Zoltán Áldott reizabran na čelo Ine - mandat njemu i upravi godinu dana

ZAGREB - Na sednici Nadzornog odbora kompanije INA, održanoj u sredu, Zoltán Áldott ponovo je izabran za predsednika Uprave hrvatske naftne kompanije. Niko Dalić, Gábor Horváth, Ivan Krešić, Davor Mayer i Péter Ratatics izabrani su na istoj sednici za članove Uprave Ine za narednih godinu dana.

Jutarnji list piše da su hrvatski članovi NO-a Mladen Proštenik i Maja Rilović bili protiv mađarskog predloga o imenovanju uprave na samo godinu dana pa su u znak protesta napustili sednicu. Nadzorni odbor je takođe dao suglasnost na revidirane finansijske izveštaje za 2014. godinu sa izveštajem nezavisnog revizora ali i suglasnost na predlog Uprave o za pokriću gubitka akumuliranog na stavci kapitala iz dobiti kompanije.

PETROBART.
više od goriva

AVIA

Vrdoljak: MOL čeka povratak HDZ-a na vlast

ZAGREB - Dan kasnije ministar privrede Hrvatske Ivan Vrdoljak rekao je da je poruka jučerašnje odluke Nadzornog odbora Ine o imenovanju Uprave na jednu, a ne na četiri godine, ta da će se MOL lako dogovoriti s HDZ-ovom vladom za godinu dana. "Poslata je poruka hrvatskoj javnosti - dogovorimo se s HDZ-om za godinu dana, onako kako smo se dogovorili pre", kazao je Vrdoljak novinarima. MOL je u četvrtak reagovao saopštenjem da je, s obzirom na pregovore Zagreba i MOL-a oko Ine i dva arbitražna postupka koji su u toku, uveren da je reizbor članova Uprave na razdoblje od jedne godine, u najboljem interesu kompanije i pruža potrebnu fleksibilnost Nadzornom odboru za period posle novog sporazuma ili okončanja arbitraže.

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pkcs.rs www.pkcs.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pkcs.rs

**ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

